

denne Natur, end naar Laanene ydes til Kommunalbestyrelser. Den største Vederhæftighed, der kan bringes til Veje, ligger absolut hos Kommuner, der tage denne Sag op. Altsaa, hvis der ikke er fuldstændig Usundhed i Administrationen, maa Forretningsgangen komme til at gaa i den Retning, at saadanne Ansøgninger særlig maa begunstiges. Jeg indrømmer, at der skal være en vis Begrænsning i den Henseende, thi hvis man drev det alt for vidt, saa Kommunalbestyrelserne fik Laan næsten op til Toppen af Vurderingssummen, kunde det føre til, at man for tidlig brugte den Kapital, der var stillet til Disposition i denne Henseende, og at Sagen derfor ikke naaede saa vidt ud som ønskeligt. Der skal naturligvis tages visse Hensyn, men jeg siger kun, at jeg betragter det som en Selvfølge, at blandt de Ansøgere, der for øvrigt ere nogenlunde ligelig kvalificerede, vil enhver sund Administration se med størst Velvilje paa Kommunerne. Min Fortrøstning er, at vi ville kunne gaa videre i den Retning. Bliver der mange Byraad, der staa lige saa fremsynede og forstaaende over for Udviklingen som Byraadet i Holbæk, skal det ærede Medlem se, at saa komme vi nok igennem uden hans Lov, ja meget bedre uden hans Lov, naar blot vi faa den, her foreligger. Den Bevægelse, som har rejst sig i denne By, har netop rejst sig paa Grundlag af den gamle Lov og paa det Supplement, som er kommet til, og ikke paa det ærede Medlems Lov. Dermed skal jeg saa anbefale Flertallets to Hovedændringer om Summen og Udvidelsen af det territoriale Omraade, de gaa i den rigtige Retning, og de komme frem efter min Mening — og det er ogsaa rigtigt at sige det — tidnok til, at Landstinget kan faa set saa meget paa dem, at det kan sige ja eller nej, og mere er der ikke ved den Sag at gøre.

R. Sørensen: Jeg maa ligesom de ærede Medlemmer for Frederiksborg (Dinesen) og Odense Amts 8de Valgkreds (Holm) udtale, at jeg nærer nogen Betænkelighed ved denne Lovs Gennemførelse. Jeg synes, at det er ubetimeligt i dette Øjeblik at vedtage en saadan Lov som den foreliggende, ikke alene af den Grund, at det kan forrykke Forholdene med Hensyn til Indvandring til Byerne, men tillige fordi det maaske vil svække det private Initiativ, den private Foretagsomhed. Jeg maa give det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) Ret i, at

med lige saa stor Ret, som man kan fordre Penge til Forskudsforeninger og Husmandslodder, maa man ogsaa i Byerne kunne kræve Penge til Byggeforetagender osv. Men jeg har nu den Opfattelse, at alle disse Foretagender ville vise sig uheldige. Det staa saaledes for mig, at de Forskudsforeninger, som der er Tale om, ville vise sig at være uheldige, idet Landbruget forud har haft Gæld nok, og det vil kun føre til, at det kommer i endnu større Gæld, og den samme Tanke har jeg om Husmandslodderne, at de ville vise sig aldeles upraktiske. Den eneste Maade, paa hvilken jeg synes, at Arbejderne og Landbostanden kunne hjælpes, er ved at fremme Erhvervslivet, saa at der bliver Fortjeneste for hver enkelt i Samfundet. Have de det, ere de ogsaa i Stand til selv at skaffe sig de fornødne Boliger. Men den Politik have vi ikke hidtil haft Øjet aabent for i Danmark, vi have ladet vore Erhverv udføre i Udlandet, i Stedet for at holde dem herhjemme. Jeg billiger altsaa ikke Tanken i Forslaget, men jeg kan gaa med til det Ændringsforslag, der er stillet af de ærede Medlemmer for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) og Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen), at de 2 Mill., som i sin Tid bevilgedes, kunne anvendes til det forandrede Formaal. Jeg tror, at vi ere komne ind paa en gal Vej ved saaledes at kaste Lod om Statens Midler. Meget hellere maatte vi se at komme ind paa en Erhvervspolitik, der kunde skaffe Erhverv til Landets Befolkning, i Stedet for at drive en saadan Almissepolitik.

Finansministeren (Hørring): Alle-rede ved Behandlingen af Loven af 1887 om Statslaan til Ombygning af overbebyggede og usunde Bydele og Opførelse af Arbejderboliger er der fra Regeringens Side taget Forbehold med Hensyn til Spørgsmaalet om at gaa videre ad den Vej, og det samme gælder i høj Grad den sidst vedtagne Lov af 26de Februar 1898. Ogsaa den Gang blev der taget et Forbehold om, at man fra Regeringens Side muligens ikke vilde kunne slutte sig til videre Skridt i den Retning. Det, der nu foreligger, nemlig det ved privat Initiativ fremsatte Forslag og navnlig ogsaa, hvad Udvalgets Flertal foreslaar, er netop en Fastslaen af, at nu skal man, for saa vidt angaar Statslaan til Arbejderboliger, fortsætte, jeg havde nær sagt, i ubegrænset Omfang. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne udtalte, da han indbragte